

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1:

Titlul proiectului de act normativ:

**LEGE privind aprobarea Ordonanței
pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 47/2000 privind
stabilirea unor măsuri de protecție a monumentelor istorice care fac parte din
Lista patrimoniului mondial**

Secțiunea a 2-a:

Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ

Potrivit art. 1 pct. VIII poz. 7 din Legea nr. 413/2023 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe, printre domeniile pentru care Guvernul este abilitat să emită ordonanțe se numără și modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 47/2000 privind stabilirea unor măsuri de protecție a monumentelor istorice care fac parte din Lista patrimoniului mondial.

2.2. Descrierea situației actuale

Protecția și gestiunea monumentelor istorice înscrise în Lista Patrimoniului Mondial, a monumentelor istorice pentru care România a depus la Comitetul patrimoniului mondial de pe lângă UNESCO dosarul pentru includerea acestora în Lista patrimoniului mondial și a zonelor lor de protecție, se întemeiază pe prevederile Decretului nr. 187 din 30 martie 1990 pentru acceptarea Convenției privind protecția patrimoniului mondial, cultural și natural (1972) adoptată de România prin Decretul Consiliului provizoriu de uniune națională nr. 187/1990.

Legislația în vigoare privind protecția și gestiunea patrimoniului mondial UNESCO este acoperită prin prevederile generale din domeniul protecției patrimoniului imobil (Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, Ordonanța Guvernului nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național, etc.) și prin prevederile specifice ale Ordonanței Guvernului nr. 47/2000 privind stabilirea unor măsuri de protecție a monumentelor istorice care fac parte din Lista patrimoniului mondial, adoptată prin Legea nr. 564/2001.

În prezent, O.G. nr. 47/2000 nu utilizează o terminologie acceptată la nivel internațional și necesită definirea și adaptarea unor concepte.

Cadrul legislativ a suferit modificări urmare a adoptării Legii nr. 23/2020 privind regimul juridic al Cetăților dacice din Munții

Orăștiei, care fac parte din Lista patrimoniului mondial UNESCO și unele măsuri pentru protejarea acestora, prin introducerea în O.G. nr. 47/2000 a art. 4¹ care reglementează aprobarea, la nivel de hotărâre de Guvern a Regulamentului-cadru a componenței nominale a comitetelor de organizare UNESCO, precum și a regulamentele de organizare și funcționare ale acestora. Menționăm faptul că, anterior, comitetele de organizare UNESCO au funcționat în baza H.G. nr. 1268/2010 privind aprobarea Programului de protecție și gestiune a monumentelor istorice înscrise în Lista patrimoniului mondial UNESCO.

La doi ani de la aprobarea H.G. nr. 857/2021, cinci bunuri de patrimoniu cultural înscrise în Lista Patrimoniului Mondial beneficiază de comitete de organizare UNESCO (Centrul istoric al Sighișoarei, Bisericile din nordul Moldovei, Bisericile de lemn din Maramureș, Mănăstirea Horezu și Peisajul minier Roșia Montană), pentru restul de două bunuri înscrise în LPM, consiliile județene nu au numit comitete.

Potrivit prevederilor legale în vigoare, respectiv a H.G. nr. 857/2021 pentru aprobarea Regulamentului-cadru și a componenței comitetelor de organizare UNESCO, în cadrul COU se constituie Biroul executiv în vederea sprijinirii din punct de vedere administrativ al coordonatorului COU.

În practică, aprobarea prin HG și publicarea în Monitorul Oficial al României a unei întregi documentații de amenajarea teritoriului/urbanism, potrivit prevederilor în vigoare ale OG 47/2000, s-a dovedit greoaie.

În prezent, programul de protecție și gestiune nu beneficiază de o metodologie de elaborare, iar Metodologia privind elaborarea și conținutul-cadru al planurilor de protecție și gestiune a monumentelor istorice înscrise în Lista patrimoniului mondial aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 493/2004 nu mai răspunde cerințelor actuale ale UNESCO.

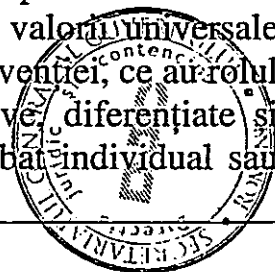
Având în vedere faptul că țara noastră, în 2020, a inclus în Lista indicativă a României pentru Lista patrimoniului mondial două tronsoane ale bunului Frontiera Imperiului Roman: Limesul Dunărean și Dacia, iar în 2023 a depus la Comitetul Patrimoniului Mondial UNESCO dosarul complet în vederea înscrierii în Lista Patrimoniului Mondial a tronsonului Dacia, se constată necesitatea completării prevederilor O.G. nr. 47/2000 pentru reglementarea situației bunurilor seriale definite de Convenție.

Limesul Dunărean și Dacia sunt alcătuite din monumente istorice și situri arheologice neclasate ca monument istoric, dar protejate în baza prevederilor O.G. nr. 43/2000.

Astfel, se constată necesitatea de includere în domeniul de aplicabilitate al prevederilor O.G. nr. 47/2000 și a siturilor arheologice, precum și de introducere la nivelul legislației primare

	a unor noțiuni existente la nivel reglementărilor specifice UNESCO. Precizăm faptul că Programul de guvernare pentru care s-a acordat încrederea Guvernului prin Hotărârea Parlamentului României nr. 22/2023 are între obiective „Obiectiv 8: „Granițele Imperiului Roman din România” și finanțarea continuării programului multianual de cercetare „LIMES”.
2.3 Schimbări preconizate	Proiectul de act normativ vizează modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 47/2000, pentru: - asigurarea utilizării unitare a terminologiei specifice din Convenția privind protecția patrimoniului mondial, cultural și natural, adoptată de Conferința generală a Organizației Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură la 16 noiembrie 1972; - modificarea titlului și principalelor dispoziții, pentru asigurarea reglementării măsurilor speciale de protecție și gestiune a bunurilor de patrimoniu cultural care fac parte din Lista patrimoniului mondial, denumită în continuare LPM, și din Lista indicativă a României pentru Lista Patrimoniului Mondial, denumită în continuare LI, precum și a zonelor de protecție ale acestora ; - includerea unor definiții de specialitate : a) bunurile de patrimoniu cultural definite la art. 1 din Convenție, indicate în documentele transmise Comitetului Patrimoniului Mondial, bunuri stabilite conform prevederilor din Ghidul Operațional, ce cuprind toate acele componente materiale sau imateriale care exprimă valoarea universală excepțională. b) Cadru de protecție și gestiune - plan de management multianual dedicat bunurilor culturale seriale, elaborat conform prevederilor Convenției și documentelor subsecvente acesteia, al cărui rol este de a asigura abordarea unitară a tuturor componentelor. Acesta se declină prin Programele de gestiune și protecție dedicate fiecărei componente sau grupuri de componente. c) Program de protecție și gestiune - plan de management multianual elaborat conform prevederilor Convenției și documentelor subsecvente acesteia, a cărui implementare, monitorizare și evaluare se realizează prin planuri anuale de protecție și gestiune. d) Cadru de interpretare - plan de prezentare și punere în valoare a bunurilor de patrimoniu cultural dedicat bunurilor culturale seriale, al cărui rol este de a asigura abordarea unitară a tuturor componentelor. Acesta se declină prin Planuri de interpretare dedicate fiecărei componente sau grupuri de componente. e) Plan de interpretare – plan de prezentare și punere în valoare a bunurilor de patrimoniu cultural, prin prisma valorii universale excepționale stabilite conform prevederilor Convenției, ce are rolul de a oferi vizitatorilor experiențe reale, atractive, diferențiate și emoționale. Planul de interpretare poate fi aprobat individual sau parte a programului de protecție și gestiune.

f) Valoare universală excepțională - semnificația culturală care, prin calitatea excepțională transcede granițele naționale pentru a deveni de importanță comună pentru generațiile prezente și viitoare ale umanității. Valoarea universală excepțională se consideră existentă, în cazul bunurilor de patrimoniu cultural înscrise în LPM, respectiv potențială, în cazul bunurilor înscrise;

- definirea zonelor de protecție ale bunurilor de patrimoniu cultural înscrise în LMP și LI ;

- cuprinderea de prevederi referitoare la măsurile necesare pentru realizarea unui sistem unitar de protecție și gestiune a bunurilor de patrimoniu cultural înscrise în LPM și LI, precum și a zonelor de protecție ale acestora și crearea temeiului primar pentru aprobarea acestor măsuri prin hotărâre a Guvernului.

- clarificarea prevederilor referitoare la constituirea, organizarea și funcționarea comitetelor de organizare UNESCO, denumite în continuare COU, din care fac parte reprezentanți ai autorităților și instituțiilor cu atribuții în ceea ce privește respectivele bunuri, ai proprietarilor, ai comunităților locale și specialiști și experți în domeniu. În cazul bunului serial se constituie un singur COU pentru toate componentele de pe teritoriul României.

Pentru sprijinirea din punct de vedere administrativ a activității fiecărui COU, se instituie Biroul Executiv al COU.

- pentru bunurile seriale Ministerul Culturii poate constitui comisii consultative de specialitate, cu rol științific, a căror organizare se aprobă prin ordin al ministrului;

- sub aspectul marcării bunurilor înscrise în LPM, proiectul de act normativ propune abrogarea anexei și utilizarea siglelor prevăzute de reglementările UNESCO. În prezent, acestea sunt prevăzute în anexa 14 la Ghidul Operațional pentru implementarea Convenției Patrimoniului Mondial;

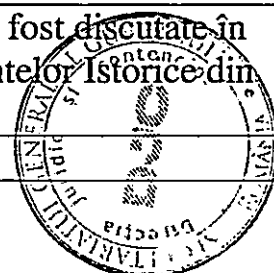
- facilitarea gestiunii, precum și a funcționării Comitetelor de organizare UNESCO;

- stabilirea rolului Institutului Național al Patrimoniului în elaborarea programelor de gestiune și cu privire la realizarea raportărilor, în conformitate cu reglementările Convenției UNESCO pentru protejarea patrimoniului mondial natural și cultural; totodată, sunt reglementate relațiile de comunicare între INP, autoritățile administrației publice locale și Ministerul Culturii, precum și cu serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii;

- flexibilizare procedurii de aprobare a metodologiilor specifice (metodologia de elaborare a cadrelor de protecție și gestiune, a programelor de protecție și gestiune și a planurilor anuale de protecție și gestiune, care urmează să includă și aspectele privind monitorizarea) prin ordin al ministrului culturii,

- eficientizarea și simplificarea procedurilor de elaborare a programului de protecție și gestiune.

	De asemenea, se instituie în sarcina autoritățile administrației publice locale obligația de transmitere către Punctul Focal Național pentru Convenția patrimoniului mondial, desemnat conform legislației specifice UNESCO, date, informații și înregistrări privind intervenții ale căror consecințe pot afecta bunurile înscrise în LPM și LI înainte de aprobarea acestora, în vederea formulării unui punct de vedere, precum și situații cu constatările și măsurile dispuse cu privire la intervențiile realizate asupra bunurilor înscrise în LPM, LI și în zonele lor de protecție fără avize, acorduri, autorizații de construire sau desființare, precum și fără respectarea acestora. Proiectul mai cuprinde dispoziții tranzitorii și finale, care să asigure punerea sa în aplicare, astfel: - În termen de 180 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe se aprobă, prin ordin al ministrului culturii, metodologia de monitorizare a monumentelor înscrise în Lista patrimoniului mondial și metodologia de elaborare a programelor de protecție și gestiune și a planurilor anuale de protecție și gestiune. Hotărârea Guvernului nr. 493/2004 pentru aprobarea Metodologiei privind monitorizarea monumentelor istorice înscrise în Lista patrimoniului mondial și a Metodologiei privind elaborarea și conținutul-cadru al planurilor de protecție și gestiune a monumentelor istorice înscrise în Lista patrimoniului mondial, se abrogă la data intrării în vigoare a ordinului . - Comitetele de Organizare UNESCO numite în baza prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 857/2021 pentru aprobarea Regulamentului-cadru și a componenței comitetelor de organizare UNESCO, anterior intrării în vigoare a prezentei ordonanțe, își continuă activitatea până la finalizarea mandatului. - În termen de un an de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe, se emit ordinele ministrului culturii de aprobare a programelor de protecție și gestiune pentru bunurile înscrise în Lista Patrimoniului Mondial. - În termen de 180 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe se aprobă, prin ordin al ministrului culturii, metodologia prevăzută la art. 17 din ordonanță. - Hotărârea Guvernului nr. 493/2004 pentru aprobarea Metodologiei privind monitorizarea monumentelor istorice înscrise în Lista patrimoniului mondial și a Metodologiei privind elaborarea și conținutul-cadru al planurilor de protecție și gestiune a monumentelor istorice înscrise în Lista patrimoniului mondial, se abrogă la data intrării în vigoare a ordinului prevăzut la art. 17 din Ordonanță.
2.4. Alte informații	Aspectele vizate de proiectul de act normativ au fost discutate în ședința plenului Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice din data de 20.12.2023

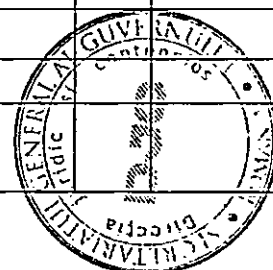
Secțiunea a 3-a:**Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ**

1. Impactul macroeconomic	Nu se referă la acest subiect.
1 ¹ . Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Nu se referă la acest subiect.
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Nu se referă la acest subiect.
2 ¹ . Impactul asupra sarcinilor administrative	Nu se referă la acest subiect.
2 ² . Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii	Nu se referă la acest subiect.
3. Impactul social	Nu se referă la acest subiect.
4. Impactul asupra mediului	Nu se referă la acest subiect.
5. Alte informații	Nu se referă la acest subiect.

Secțiunea a 4-a:**Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)**

- mii lei -

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/ minus, din care:	-					
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/ minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/ minus, din care:						

a) buget de stat						
b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații						

Secțiunea a 5-a:

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:

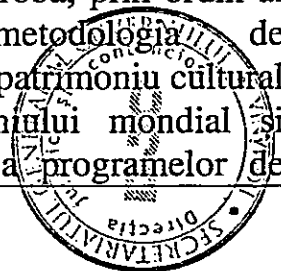
a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ;

b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.

b) În termen de 180 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe, se modifică și completează Hotărârea Guvernului nr. 857/2021 pentru aprobarea Regulamentului-cadru și a componentei comitetelor de organizare UNESCO și se inserează în aceasta anexa cuprinzând Lista bunurilor de patrimoniu cultural înscrise în Lista Patrimoniului Mondial. La data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe, în cuprinsul Hotărârii Guvernului nr. 857/2021 sintagma „regulament-cadru” se înlocuiește cu sintagma „regulament de organizare și funcționare”

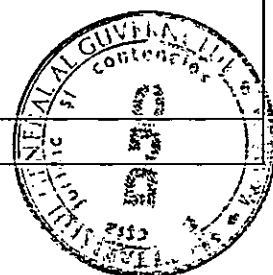
În termen de un an de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe, se emit ordinele ministrului culturii de aprobare a programelor de protecție și gestiune pentru bunurile înscrise în Lista Patrimoniului Mondial.

În termen de 180 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe se aprobă, prin ordin al ministrului culturii, metodologia de monitorizare a bunurilor de patrimoniu cultural înscrise în Lista patrimoniului mondial și metodologia de elaborare a programelor de

	protecție și gestiune și a planurilor anuale de protecție și gestiune. - Hotărârea Guvernului nr. 493/2004 pentru aprobarea Metodologiei privind monitorizarea monumentelor istorice înscrise în Lista patrimoniului mondial și a Metodologiei privind elaborarea și conținutul-cadru al planurilor de protecție și gestiune a monumentelor istorice înscrise în Lista patrimoniului mondial, se abrogă la data intrării în vigoare a ordinului prevăzut la art. 17 din Ordonanță.
1 ¹ . Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice	Nu este cazul.
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	
6. Alte informații	
Secțiunea a 6-a: Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
6.1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Nu este cazul.
6.2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Nu este cazul.
6.3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 635/2022 privind	Proiectul a fost supus consultării autorităților administrației publice locale, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 635/2022 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la

procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	elaborarea proiectelor de acte normative. Nu au fost primite observații sau propuneri.
6.4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Nu este cazul.
6.5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Proiectul prezentului act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 136/2024.
6.6 Alte informații	
Secțiunea a 7-a: Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
7.1 Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Proiectul a fost elaborat cu respectarea prevederilor alin. (4) al art. 7 din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică și a fost afișat pe site-ul Ministerului Culturii în data de 28.12.2023.
7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Nu este cazul.
7.3. Alte informații	Nu au fost identificate
Secțiunea a 8-a: Măsuri de implementare	
8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Nu este cazul.
8.2. Alte informații	-

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței Guvernului pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 47/2000 privind stabilirea unor măsuri de protecție a monumentelor istorice care fac parte din Lista patrimoniului mondial, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU
ROMÂNIEI *
ION-MARCEL CIOLACU

